

دلنوشته‌ای برای سردار آزادگان

عبدالحمید قدیریان، هنرمند پیشکسوت حوزه هنرهای تجسمی در پی به شهادت رسیدن اسماعیل هنیه دلنوشته‌ای منتشر کرد؛ به جبهه مقاومت تسلیت می‌گویم. شهید هنیه نیروی ارزنده، خوب و فعالی بودند. طبیعتاً از دست دادن ایشان ضایعه بزرگی برای جبهه مقاومت خواهد بود. به رهبر انقلاب، مردم غزه و فلسطین تسلیت می‌گویم. آنچه که در این سال‌ها کاملاً مشهود است این‌که این اتفاقات، این نوع حرکات

روضه تصویری در شأن اهل بیت(ع)

ترسیم آثار هنری درباره اهل بیت(ع) براساس اسناد معتبر را با علی بحرینی

که این روزها نمایشگاه «رستاخیز» را برپا کرده، بررسی کردیم

کردم که در واقع تکمیل‌کننده حرکت اول بود. در دوره‌ای هم مجموعه «ساقی» را کار کردم که زندگی امام علی(ع) را بررسی می‌کرد و فرازهایی از آن را نشان می‌داد. بعد از آن، متوجه شدم که مجموعه ساقی هم راحی‌ام نمی‌کند و مجموعه «مهر و ماه» را پیرامون زندگی حضرت زهرا(س) بازآفرینی کردم که ۱۶ تابلوی آن در نمایشگاه رستاخیز وجود داشت.

۴۱ چطور به این نتیجه رسیدید که آنچه روی تابلو کشیدید مدت‌نظر‌تان نبود و دیدگاه‌تان در مجموعه‌های بعدی به تکامل رسید؟

به نظرم تکاملی وجود ندارد، یک هنرمند هرچقدر جلوتر می‌رود، متوجه می‌شود کارهایی که قبلاً انجام داده، ضعف‌هایی دارد که باید آن را جبران کند. به همین دلیل در این مقطع، احساس می‌کنم شرایطی برای کار در مجموعه رستاخیز وجود دارد. اگر عمری باقی بماند، ممکن است ۱۰ سال دیگر نگاه کنم و متوجه شوم این مجموعه ناقصی دارد و باید کارهای جدی‌تری صورت گیرد. به همین دلیل، هفتم این است ساخت قدسی اهل بیت(ع) حفظ شود و کاری که انجام می‌شود، در خور شأن آنها و بزرگی اسطوره‌های دینی باشد.

۴۲ ممکن است هنرهای دیگر ظرفیت‌های خوبی برای ترسیم فضاهای دینی داشته باشند؛ چرا نقاشی را کردید؟

من در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ گرایش‌های هنری زیادی از جمله خوشنویسی، تئاتر و گویندگی داشتم، اما با خودم فکر کردم و به این نتیجه رسیدم که اگر می‌خواهم کار خوبی ارائه دهم، باید تمام حواس‌مان را روی کاری بگذاریم که به آن علاقه‌مند هستیم. به همین دلیل از میان گرایش‌های هنری نقاشی را

نسرین بختیاری گروه‌فست‌وشر نقاشی‌های عاشورایی «رستاخیز» را تا ۱۲ مردادماه در نگارخانه اصلی فرهنگسرای نیاوران داشته، نزدیک به ۳۰ سال است که به صورت حرفه‌ای نقاشی می‌کشد و تاکنون ۱۸ نمایشگاه انفرادی در استان بوشهر و ۱۱ نمایشگاه انفرادی در سراسر کشور برپا کرده است. او در ۲۵ نمایشگاه گروهی نقاشی حضور داشته است. تابلوهای عید غدیر خم، غربت حضرت فاطمه(س)، غربت حضرت علی(ع)، میلاد یاس تجلی‌ ظهور عنوان برخی از آثار اوست. مجموعه اخیر او، یعنی رستاخیز حاصل پنج سال کار است که در آنها تلاش کرده از سبک‌های تلفیقی برای ترسیم فضای مذهبی بهره ببرد. همین موضوع موجب شد با این هنرمند درباره کارهایش که بیشتر پیرامون اهل بیت(ع) است صحبت کنیم که در ادامه از نظر می‌گذرانید.

۴۳ شما از سال ۱۳۶۸ وارد این حرفه شدید و مضمون اکثر آثارتان پیرامون اهل بیت پیامبر(ص) بوده است. این دیدگاه از کجا سرچشمه می‌گیرد و دلیل توجه شما به این مضامین چیست؟

شاید این موضوع به زمان‌های قبل و دوران کودکی برگردد. من در روستایی زندگی می‌کردم که بیشتر حضورم در مسجد و حسینیه بود و به‌واسطه ذهن خلاق‌ی که داشتم بیشتر روضه‌ها را به شکل تصویری در ذهنم مجسم می‌کردم. با توجه به علاقه‌ای که به نقاشی داشتم، دوست داشتم زمانی برسد بتوانم تصویری را که در ذهنم از روضه‌ها شکل می‌گیرد، در اختیار دیگران بگذارم که بدانند چه صحنه‌هایی در ذهنم در حال شکل‌گیری است. از همان سال‌ها تلاش‌های زیادی انجام دادم تا هنرم به جایی برسد که هم بتوانم شأن اهل بیت را در آثارم حفظ کنم و هم کاری در خور توجه برای کسانی باشد که به مذهب علاقه‌مند هستند. در این زمینه آزمون و خطاهای زیادی داشتم؛ به‌عنوان مثال، مجموعه‌ای قبل از نمایشگاه رستاخیز به نام «فصل سرخ» داشتم که شامل ۲۰ تابلوی نقاشی رنگ روغن در رابطه با واقعه عاشورا بود، اما بعدها که جلوتر رفتم، متوجه شدم چیزی که قصد دارم از عاشورا ثبت کنم، اینها نیست. بنابراین، مجدد مجموعه رستاخیز را کار

خلاق‌ی که داشتم بیشتر روضه‌ها را به شکل تصویری در ذهنم مجسم می‌کردم. با توجه به علاقه‌ای که به نقاشی داشتم، دوست داشتم زمانی برسد بتوانم تصویری را که در ذهنم از روضه‌ها شکل می‌گیرد، در اختیار دیگران بگذارم که بدانند چه صحنه‌هایی در ذهنم در حال شکل‌گیری است. از همان سال‌ها تلاش‌های زیادی انجام دادم تا هنرم به جایی برسد که هم بتوانم شأن اهل بیت را در آثارم حفظ کنم و هم کاری در خور توجه برای کسانی باشد که به مذهب علاقه‌مند هستند. در این زمینه آزمون و خطاهای زیادی داشتم؛ به‌عنوان مثال، مجموعه‌ای قبل از نمایشگاه رستاخیز به نام «فصل سرخ» داشتم که شامل ۲۰ تابلوی نقاشی رنگ روغن در رابطه با واقعه عاشورا بود، اما بعدها که جلوتر رفتم، متوجه شدم چیزی که قصد دارم از عاشورا ثبت کنم، اینها نیست. بنابراین، مجدد مجموعه رستاخیز را کار

مذبوحانه، با وجود آن‌که جبهه مقاومت را عزادار می‌کند اما عزم‌شان را هم در مسیر اهداف پیش‌رو بیشتر می‌کند. افرادی که داعیه گفت‌وگو دارند، این اتفاقات می‌تواند ذهن‌شان را نسبت به مسائل آگاه سازد. دشمن، بی‌رحم و نامرد است. دشمن، هدفمند و قوی عمل می‌کند. این نوع اتفاقات یادآوری می‌کند که نباید دشمن را دست‌کم بگیریم؛ مخصوصاً درخصوص ترور. تاریخ نشان داده که در ترور سابقه زیادی دارند. هرچند این ترور

برای آنها پیروزی به همراه نخواهد داشت، واقعیت این است که از زمان حمله یمن به تل‌آویو، که باعث به‌هم ریختگی و ترس مردم اسرائیل شد، امکان عکس‌العمل دشمن وجود داشت. این چند ترور که در اوج نامردی اما بی‌شک با قدرت انجام شد، نشان از این دارد که ضربه‌ای که از یمن خوردند، بسیار آزارشان داده و به نوعی این را می‌توان عکس‌العمل دانست. واقعیت این است که ما به سرعت در حال نزدیک شدن به جنگ با اسرائیل هستیم.

میان خیال و واقعیت مشخص نیست. این می‌تواند برای همه جذاب و توأم با خیالی باشد که افراد خودشان از این واقعه دارند. در مجموعه رستاخیز چهره اولیا از زاویه‌ای کار شد که نیازی به نمایش صورت‌شان نباشد و هیچ چهره‌ای دیده نمی‌شود. اگر نقاشی روبه‌رو نشان دهد، مایک تصویر، سایه یا نور به آن اضافه کردیم که مخاطب ذهنیتی که از آن شخصیت دارد را جایگزین می‌کند و کار کامل می‌شود.

۴۴ به همین دلیل درباره سبک نقاشی‌ها روی وام گرفتن از رئالیسم و امپرسیونیسم تأکید شده است؟

بله، ما از احادیث معتبر شیعی استفاده کردیم و به همین دلیل سبک رئال را لازم داشتیم تا واقعیت صحنه را نشان دهیم. از طرف دیگر فقط رگه‌هایی از مینیاتورها را به خاطر آسمانی بودن و لطافت شخصیت‌ها در بعضی کارها اضافه کردیم. سبک امپرسیونیسم را نیز به این دلیل استفاده کردیم که در بسیاری از بخش‌های کار نیازی به پرداختن به جزئیات نداشتیم و اصل موضوع برپایمان اهمیت بیشتری داشت. به طور کلی، سبک تلفیقی آزادی عمل زیادی در اختیار ما قرار می‌دهد و در این مجموعه تلاش ما ترسیم فضایی رویایی بود و اگر به رئال یا مینیاتور بسنده می‌کردیم، ظرفیت نداشت که تمام احساس‌مان را به مخاطبان منتقل کنیم. پس با تلفیق این سبک‌ها دست‌مان باز بود که خیلی از جاهای کار را حذف کنیم. بنابراین، انتخاب این سبک تلفیقی به دلیل آزادی عمل در اجرای کار بود. به طور کلی سعی کردیم کار نویی بیان شدن داستان قابل فهم است و برای خودش ندارد، بتواند با یک اثر کاملاً واقعی روبه‌رو شود و با آن ارتباط برقرار کند. از سوی دیگر تلاش کردم اهل فن آثارم را به‌عنوان اثر هنری بررسی کنند.

پیش در روضه‌ها شنیدم را پیدا می‌کنم و بعد همان به خلق اثر منجر می‌شود. بالطبع وقتی اثر خلق می‌شود، بعضی کارها در همان لحظه به دلیل زیاد بیان شدن داستان قابل فهم است و بعضی پیچیدگی‌هایی دارد. این پیچیده بودن به دلیل کمتر بیان شدن قصه‌هایی مرتبط با اهل بیت(ع) و عاشورا است. بنابراین، مستند بودن تصویری که می‌کشم برایم خیلی اهمیت دارد و یکی از دلایلی که مخاطبان به شکلی بسیار خوب با آثار ارتباط می‌گیرند این است که هیچ کاری در این مجموعه را بدون سند کار نکردم.

پشت‌پرده المپیک

اگرچه برگزاری المپیک پاریس به نیمه رسیده اما هنوز جامعه جهانی و هنرمندان تلاش می‌کنند تا حضور نامشروع رژیم صهیونیستی در این رقابت‌ها را که در جهت استفاده تبلیغاتی اسرائیل است، زیر سؤال ببرند و به جهانیان نشان دهند که چگونه یک رژیم کودک‌کش با لابی برخی از کشورهای حامی این رژیم از ورزش و بعد رسانه‌ای آن سوءاستفاده می‌کند. مثل این کاریکاتور از علی شعبانی که نشان می‌دهد سربازان جایتکار اسرائیل در پیست دوومیدانی هم در حال کشتار کودکان فلسطینی هستند.

انتشار فراخوان مسابقه خوشنویسی «الرقیم»

وزارت اوقاف و امور اسلامی قطر با همکاری موزه هنر اسلامی این کشور، مسابقه خوشنویسی خط عربی را با عنوان «الرقیم» برگزار می‌کند.

طبق فراخوان رویداد هنری الرقیم، تمامی هنرمندان خوشنویس کشورهای حوزه منطقه که بالای ۱۸ سال دارند می‌توانند با پست و ارسال نسخه اصلی آثار خوشنویسی خود از متن‌های تعیین‌شده در سایت مسابقه بین‌المللی خوشنویسی عربی در این مسابقه شرکت کنند. مسابقه خوشنویسی الرقیم در پنج گروه خط ثلث، نسخ، نستعلیق جلی، دیوانی و خط قرآنی کوفی برگزار می‌شود و هر شرکت‌کننده تنها می‌تواند در دو گروه از رشته‌ها شرکت کند.

علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر درباره شرکت در این رویداد هنری می‌توانند به بخش فارسی پایگاه اینترنتی این مسابقه مراجعه کنند. گفتنی است این نمایشگاه براساس چشم‌انداز ملی کشور قطر حفظ میراث فرهنگی ملی، حفظ ارزش‌های عربی و اسلامی و تقویت تبادلات فرهنگی بین مردم عرب و ملت‌های دوست برگزار می‌شود. آخرین مهلت ارسال آثار ۲۶ دسامبر ۲۰۲۴ مصادف با ششم دی ۱۴۰۳ خواهد بود.

رویداد

سوریه‌یابی از مقاتل معتبر

این مقوله پیچیده‌ای است و معمولاً برای خلق هر اثر مقوله تحقیق را خیلی جدی می‌گیرم. گاهی مقاتل و روضه‌هایی می‌خوانم که حرفه‌هایی به ذهنم می‌آید. گاهی سند مطالبی که سال‌ها

جام جمه

تجسمی

ART

شنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۳ ۶۸۲۵ شماره

۴۵ چرا در نقاشی‌هایتان بیشتر از تکنیک رنگ روغن استفاده می‌کنید و چه امکاناتی در اختیار شما به عنوان نقاش می‌گذارد؟

۴۶ درباره نقاشی‌های نمایشگاه رستاخیز و شیوه گردآوری مجموعه آثارتان صحبت کنید.

این مجموعه شامل ۲۲ تابلوی ۲×۳ متر و بزرگ، حاصل پنج سال کار بود که گاهی وقفه‌های یک تا دو ماه در کار ایجاد شده، اما غیر از این مجموعه هیچ کار هنری دیگری در این مدت انجام ندادم. جالب است که برای مجموعه «فصل سرخ» از یک تابلوی استاد فرشچیان الهام گرفتم، اما بعدها متوجه شدم حس خودم در این کارها نیست. با توجه به تجربه‌های بعدی‌ام مناسب دیدم که مجموعه رستاخیز با قلمی که مخصوص خودم است شکل بگیرد. حتی وقتی این مجموعه را کار کردم متوجه شدم فنون جدید بسیاری وجود دارد که به آن نپرداخته‌ام و می‌طلبید که در سال‌های آینده به صورت تابلوهای موری به آن بپردازم.

۴۷ با توجه به پیشرفت هوش مصنوعی در عرصه‌های گوناگون، آیا این فناوری برای هنرهای تجسمی تهدید است یا فرصت؟

هوش مصنوعی هرچقدر هم خوب کار کند، نمی‌تواند احساس و ارادتی که یک نقاش نسبت به موضوع اهل بیت(ع) دارد را به مخاطبان القا کند. به همین دلیل هیچ‌گاه هنرمند و هوش مصنوعی مقابل یکدیگر قرار نمی‌گیرند و هرکدام کار خودشان را انجام می‌دهند. بنابراین، هیچ‌گاه یک عکس جذابیت‌هایی که در اثر هنری هنرمند وجود دارد را نمی‌تواند خلق کند.

۴۸ در آینده نمایشگاه دارید؟

بعد از نمایشگاه رستاخیز قرار است مجموعه‌ای درباره «منجی» کار کنم که وقایع آخرالزمان، هنگام ظهور و بعد از ظهور را روایت می‌کند.

قاب

کتاب «گالری گلستان» از نشر گهگاه، همزمان با آیین گشایش نمایشگاه «دروس»، شماره ۳۴ که نگاهی به ۳۵ سال فعالیت گالری گلستان است، ساعت ۵ عصر جمعه، ۱۲ مرداد ماه در گالری آرتیپیش رو نمایی شد.

این کتاب و نمایشگاه با تمرکز بر ۳۵ سال فعالیت حرفه‌ای لیلی گلستان در کسوت گالری دارو به بهانه هشتاد سالگی لیلی گلستان به عنوان گالری دارو فعال حوزه هنر تجسمی تأثیر مهم و نقش عمده‌ای در این عرصه داشته است. کتاب گالری گلستان با نوشته‌ای خواندنی از عباس کیارستمی آغاز می‌شود و پس از این یادداشت، لیلی گلستان در گفت‌وگویی بلند با آرش تنهایی از زندگی و سال‌های فعالیت خود و گالری گلستان می‌گوید. آرش تنهایی در این گفت‌وگو به ۳۵ سال گالری داری لیلی گلستان پرداخته و به زوایای مختلف زندگی حرفه‌ای او سر زده است. بخش بعدی کتاب، سال‌شمار تمام هنرمندانی است که در گالری گلستان نمایشگاه برگزار کرده‌اند. کتاب گالری گلستان در قطع رحلی و تمام‌رنگی در ۳۶۰ صفحه با جلد سخت و طراحی و چاپ چشم‌نواز از نشر گهگاه و به کوشش آرش تنهایی منتشر شده است.